

TUTKIMUSOSIO

Päättäjän somekirjoitusten julkistaminen hyväksytään, yksityisviestien paljastamista paheksutaan

Yli puolet suomalaisista pitää sopivana sitä, että merkittävän poliittisen päättäjän vanhoja some-kirjoituksia kaivetaan esille (62 %) tai tehdään juttuja poliitikon nuoruudessa tapahtuneesta pidätyksestä tai rikostuomiosta (61 %), käy ilmi KAKS – Kunnallisan kehittämissäätiön tutkimuksesta.

Eriyisen vastenmielistä on suomalaisten mielestä tehdä juttuja päättäjän lapsista ja heidän tekemisistään. Lähes yhdeksän kymmenestä (86 %) pitää tällaisten juttujen tekemistä sopimattomana ja enemmistö (55 %) tuomitsee yksiselitteisesti. Yhtä lailla selvä enemmistö pitää epäasiallisena sitä, että uutisoidaan muiden ihmisten kertomuksia päättäjän mahdollisista hairahduksista nuoruudessa (74 %) tai tehdään juttuja päättäjän sukulaisten taustoista (75 %).

Enemmistö suomalaisista paheksuu myös sitä, että mediassa paljastetaan ja julkisesti käsitellään päättäjän yksityisiä viestejä (72 %). Yksityisviestien julkituomisen hyväksyy viidennes kansalaisista (21 %). Vain vasemmistoliiton kannattajien enemmistö (51 %) hyväksyisi yksityisviestien julkistamisen. Muita suurempi hyväksyntä on myös SDP:n ja vihreiden kannattajilla.

Kaksi viidestä antaa suostumuksen uutisoida päättäjän juhlimisesta vapaa-ajalla (40 %). Enemmistö kuitenkin pitää sopimattomana tämänkaltaisten paljastusten tekemistä (56 %).

Sukupuolen mukaisista eroista voi mainita sen, että miehet suhtautuvat vapaamielisemmin juttujen tekoon päättäjän juhlimisesta. Naisista selvä enemmistö paheksuu sitä, että vapaa-ajalla bilettämistä käsitellään julkisuudessa.

Puoluekanta on yhteydessä suhtautumiseen siihen, mitä asioita on sopivaa nostaa esille päättäjän elämästä ja sen taustoista. Nykyisten hallituspuolueiden kannattajat ovat taipuvaisia tuomitsemaan päättäjän yksityisviestien sekä vanhojen somekirjoitusten julkistamisen. Oppositio puolueiden tukijat – erityisesti vasemmistoliiton kannattajat - suhtautuvat vähemmän varauksellisesti yksityisviestien paljastamiseen. Valtaosa hyväksyy kuitenkin sen, että vanhat some-kirjoitukset nostetaan tikun nokkaan.

Hallituspuolueiden tukijat suhtautuvat opposition kannattajia myötämielisemmin siihen, että mediassa tehdään juttuja päättäjän juhlimisesta vapaa-ajalla. Muiden kysytyjen asioiden kohdalla erot hallitus- ja oppositio puolueiden kannattajien välillä olivat varsin vähäisiä.

Oppositio puolueista etenkin perussuomalaisten tukijat tuomitsevat vanhojen some-kirjoitusten kaivelun. Vasemmistoliiton kannattajat liki yksimielisesti hyväksyvät sen, että media julkistaa päättäjien vanhoja somekirjoituksia.

SDP:n kannattajat poikkeavat muista siinä, että he tuomitsevat sen, että merkittävän poliittisen päättäjän juhlimisesta vapaa-ajalla tehdään juttuja. Perussuomalaisten tukijat edustavat toista ääripäätä. Heidän mielestään bilettämisestä on paikallaan tehdä uutisia.

Tutkimuksen toteutus

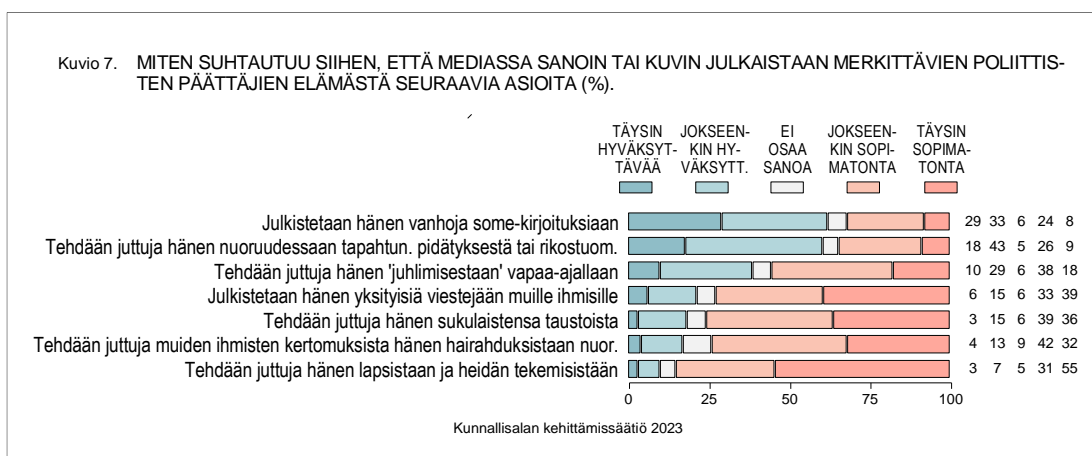
Aika ajoin julkisuudessa viritetään keskustelua siitä, mitä poliitikkojen elämästä on soveliaista sanoa tai kuvin paljastaa julkisuudessa. Keskustelua käytiin, kun mediassa julkistettiin elinkeinoministeri Wille Rydmanin aiemmalle avopuolisolle lähettämiä yksityisviestejä ja valtiovarainministeri Riikka Purran vanhoja somekirjoituksia. Kesällä 2022 uutisoitiin puolestaan silloisen pääministeri Sanna Marinin juhlimisesta yksityistiloissa.

Tähän teemaan liittyen vastaajilta kysyttiin, mitä merkittävän poliitikon yksityiselämää sivuavista tekemisistä ja taustoista saa sanoa tai kuvin paljastaa mediassa. Tehtävänä oli jokaisen esitetyn asian osalta erikseen ilmoittaa, pitääkö julkistamista ja uutisointia hyväksyttävänä vai sopimattomana. Kysymys kuului seuraavasti.

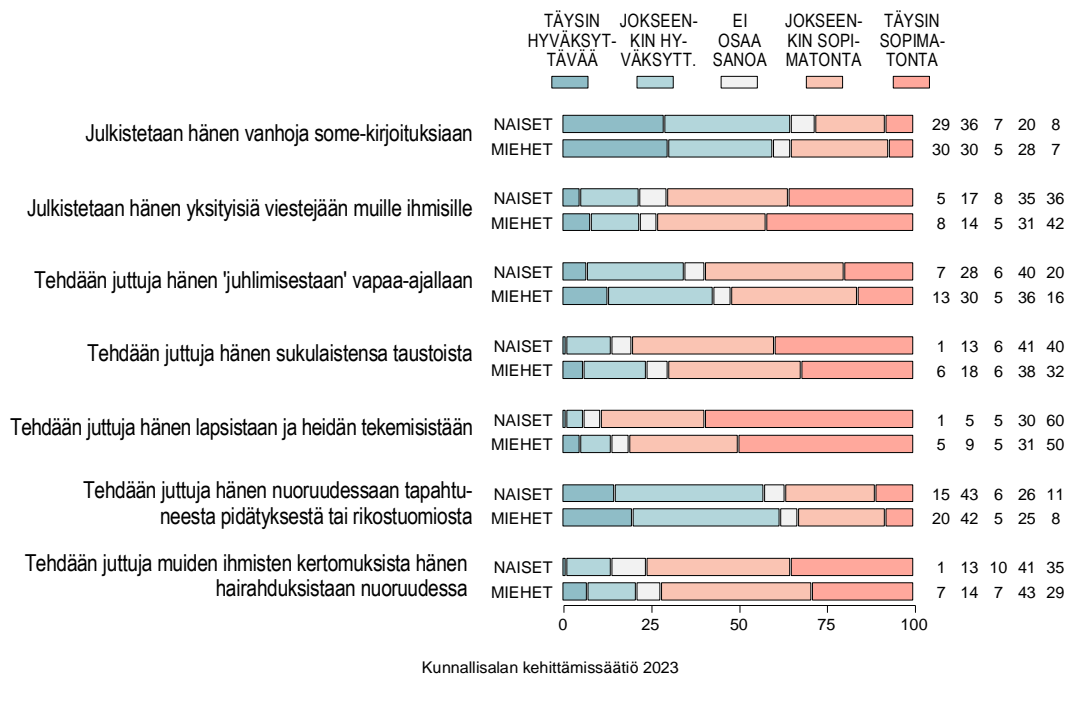
”Viime aikoina on keskusteltu siitä, mitä asioita merkittävän poliittisen päättäjän elämästä on sopivaa tuoda esille tai julkistaa tiedotusvälineissä. Miten suhtaudut siihen, että mediassa sanoa tai kuvin merkittävien poliittisten päättäjien elämästä seuraavia asioita?”

KAKS - Kunnallisan kehittämissäätiön tutkimuksen toteutti Kantar Public. Tutkimusaineisto on koottu Gallup Kanavalla 16.-20.9.2023. Haastatteluja tehtiin yhteensä 1.013. Vastaajat edustavat maamme 18–79 vuotta täyttäneitä väestöä Ahvenanmaata lukuun ottamatta. Tutkimuksen tulosten virhemarginaali on koko aineiston tasolla suurimmillaan vajaat kolme prosenttiyksikköä suuntaansa.

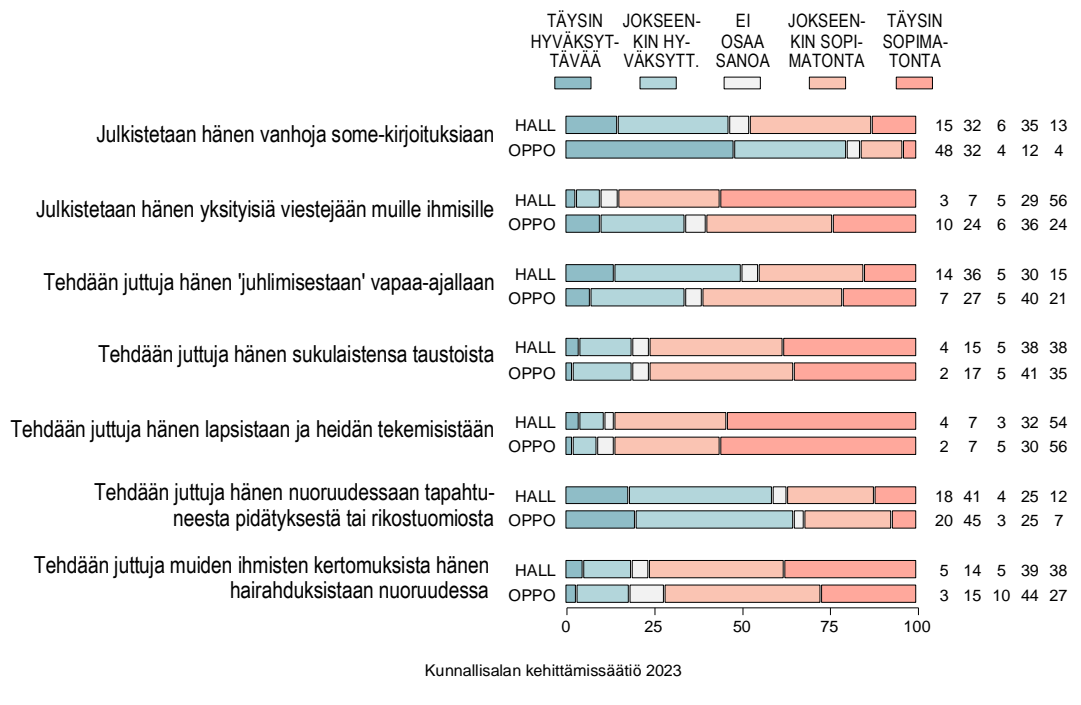
Lisätietoja: Asiamies Antti Mykkänen, 0400-570087, antti.mykkanen@kaks.fi

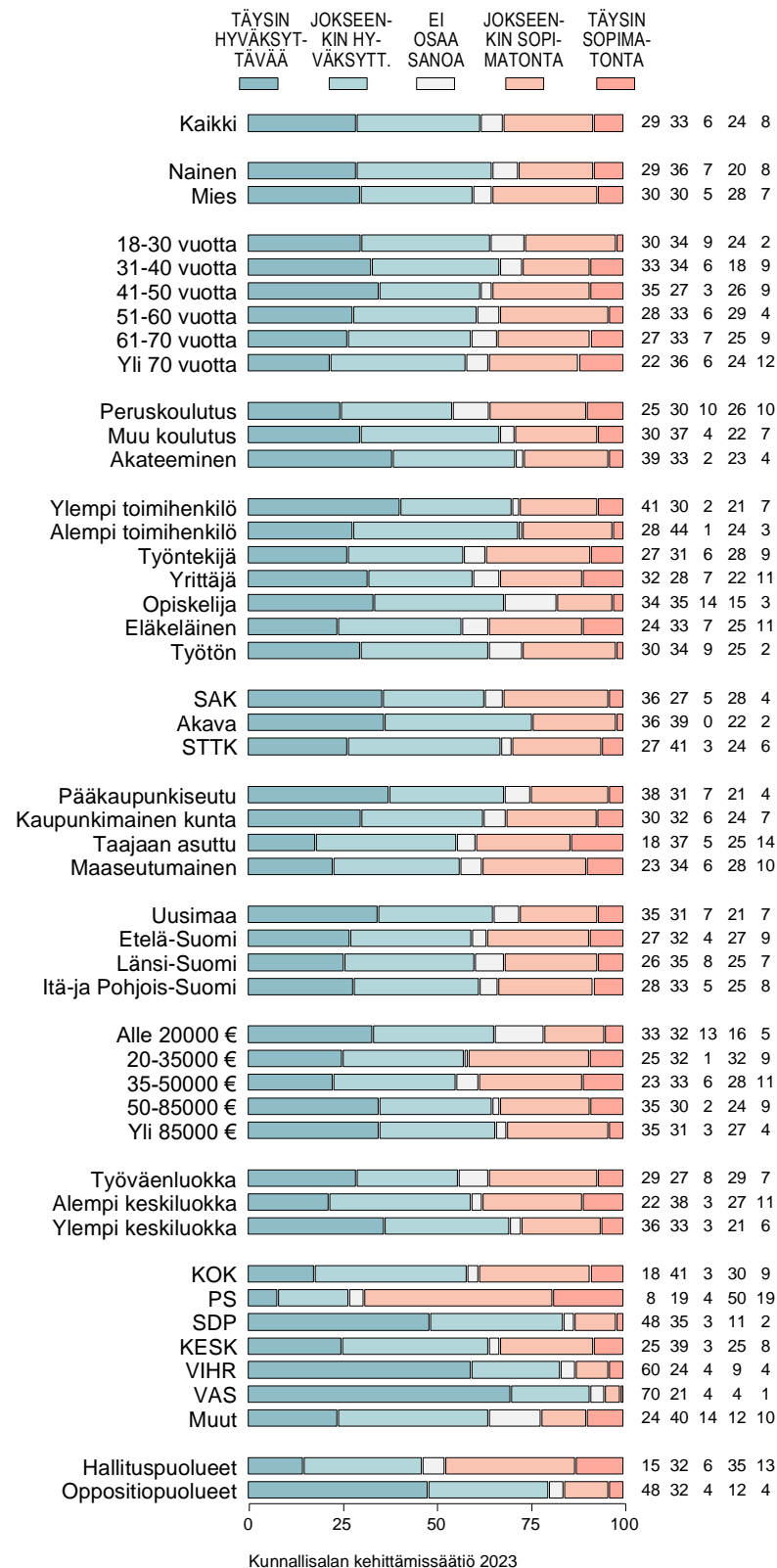
Kuvio 7s. MITÄ POLIITTISTEN PÄÄTTÄJIEN ELÄMÄSTÄ ON SOPIVAA JULKISTAA: NAISTEN vs. MIESTEN ARVIOT (%).

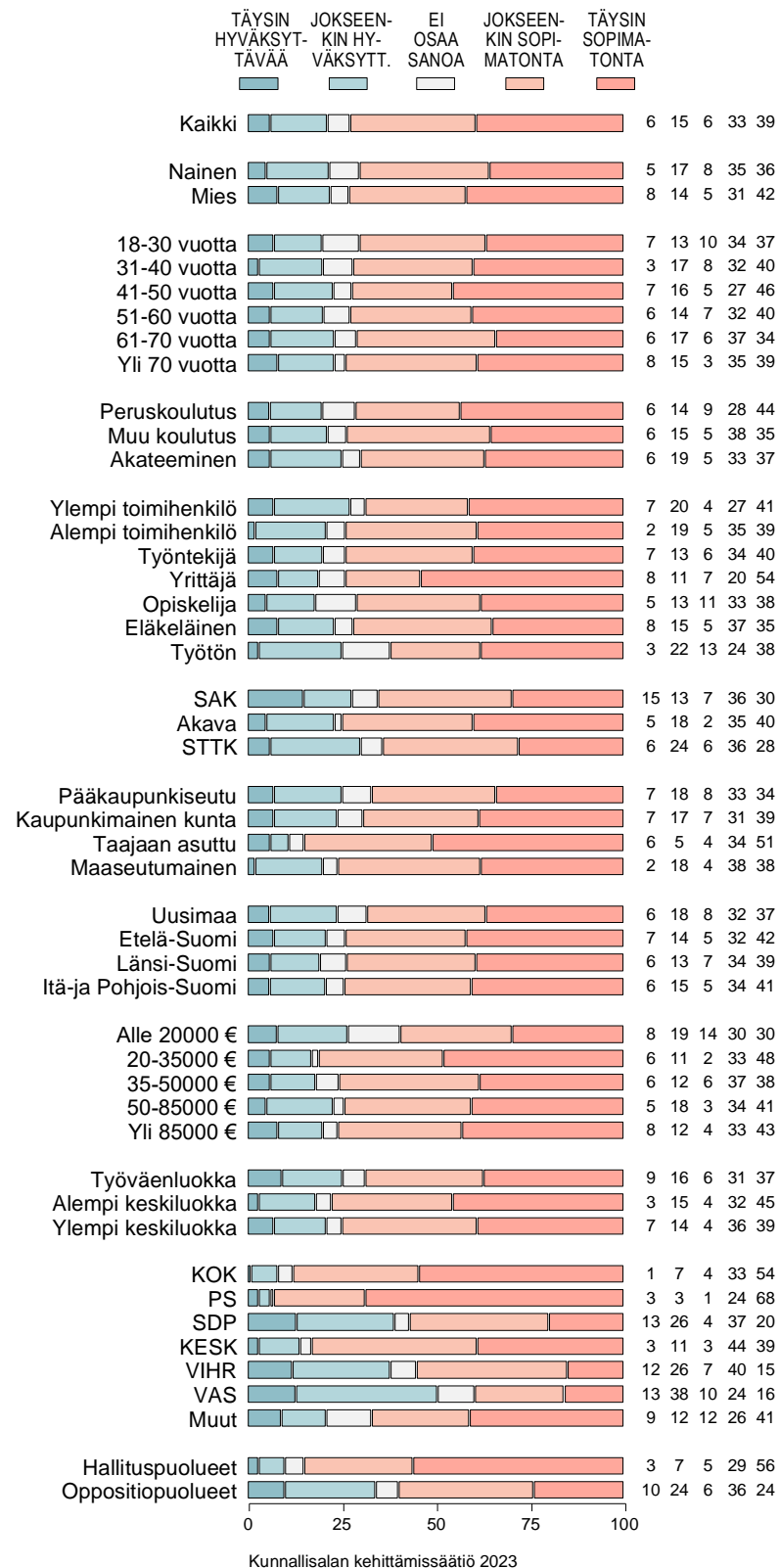
Kuvio 7h. MITÄ POLIITTISTEN PÄÄTTÄJIEN ELÄMÄSTÄ ON SOPIVAA JULKISTAA: HALLITUSPUOLUEIDEN (HALL) vs. OPPOSITIOPUOLUEIDEN (OPPO) KANNATTAJAT (%).

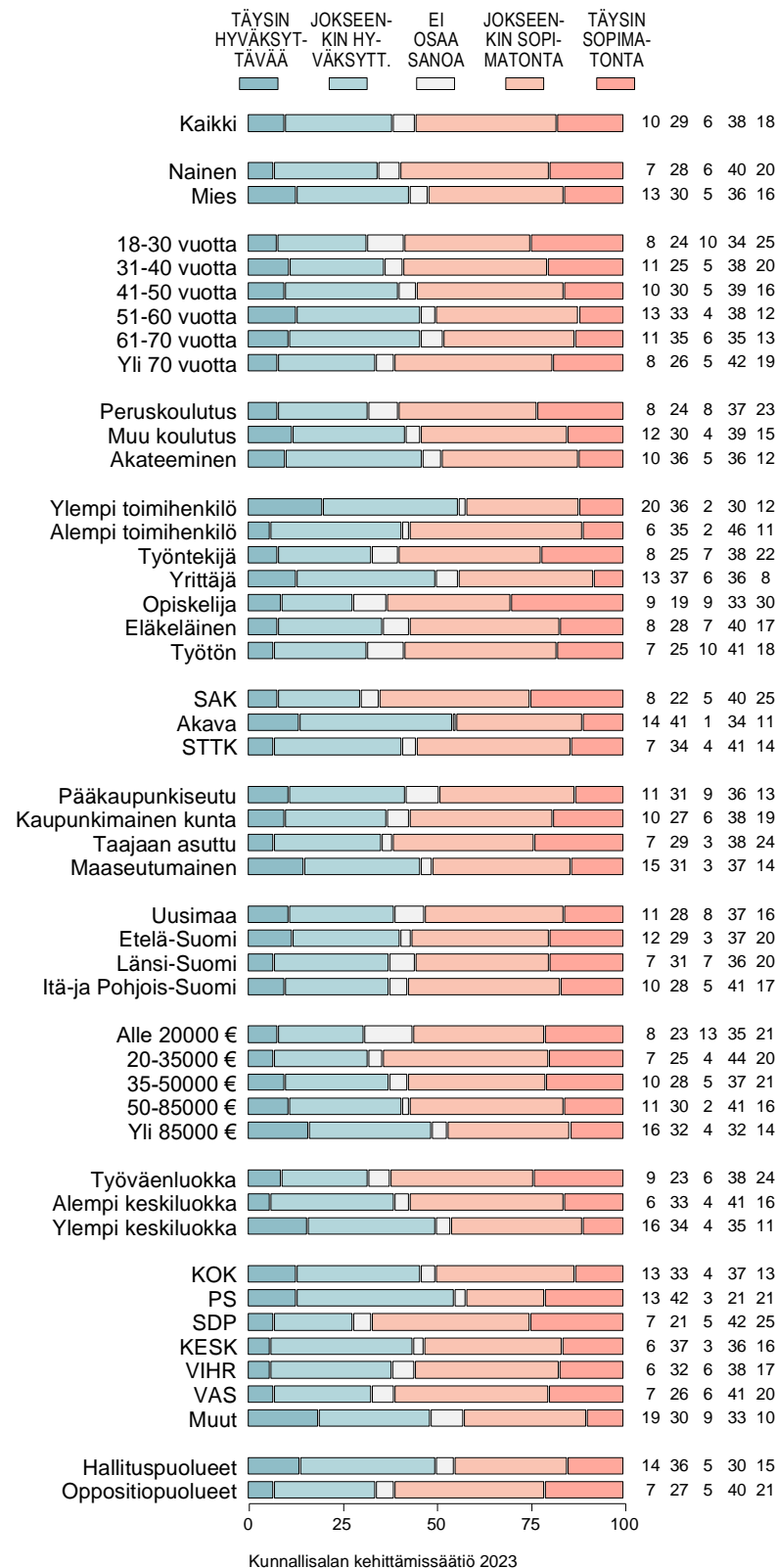
Kuvio 7-1. MITÄ POLIITTISTEN PÄÄTTÄJIEN ELÄMÄSTÄ ON SOPIVAA JULKISTAA: JULKISTETAAN HÄNEN VANHOJA SOME-KIRJOITUKSIAAN (%).

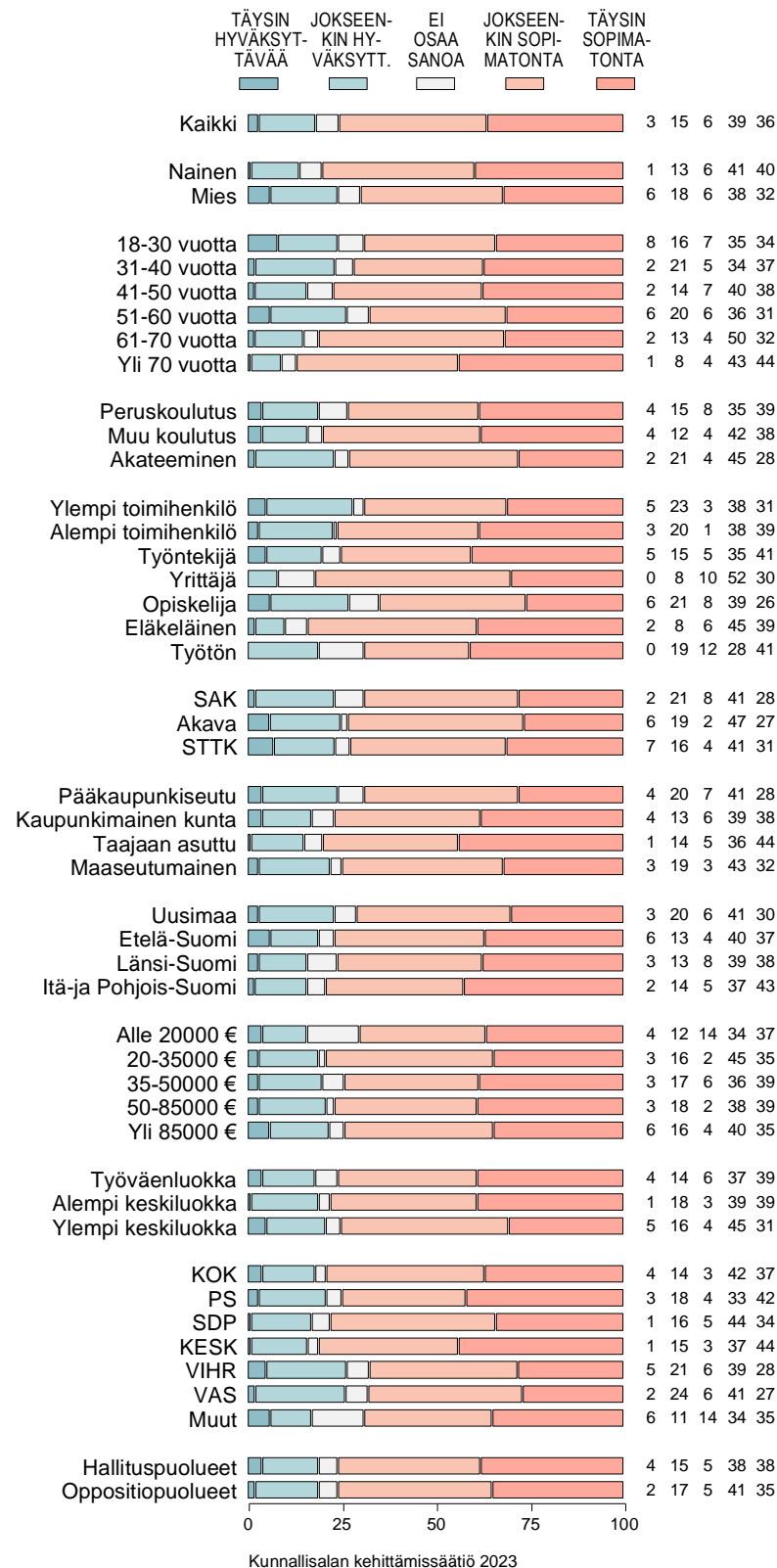
Kuvio 7-2. MITÄ POLIITTISTEN PÄÄTTÄJIEN ELÄMÄSTÄ ON SOPIVAA JULKISTETAAN HÄNEN YKSITYISIÄ VIESTEJÄÄN MUILLE IHMISILLE (%).

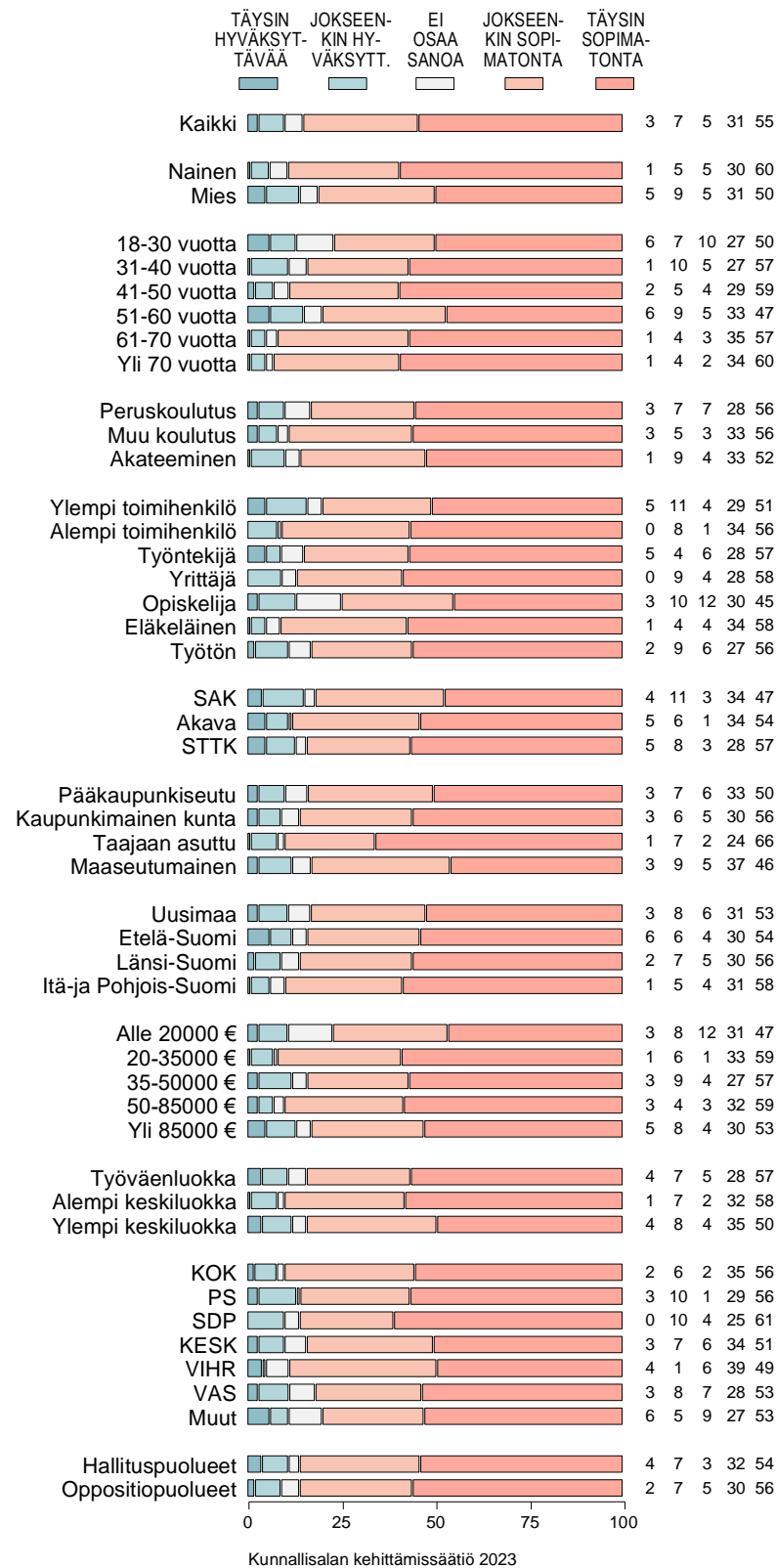
Kuvio 7-3. MITÄ POLIITTISTEN PÄÄTTÄJIEN ELÄMÄSTÄ ON SOPIVAA JULKISTAA: TEHDÄÄN JUTTUJA HÄNEN "JUHLIMISESTAAN" VAPAA-AJALLAAN (%).

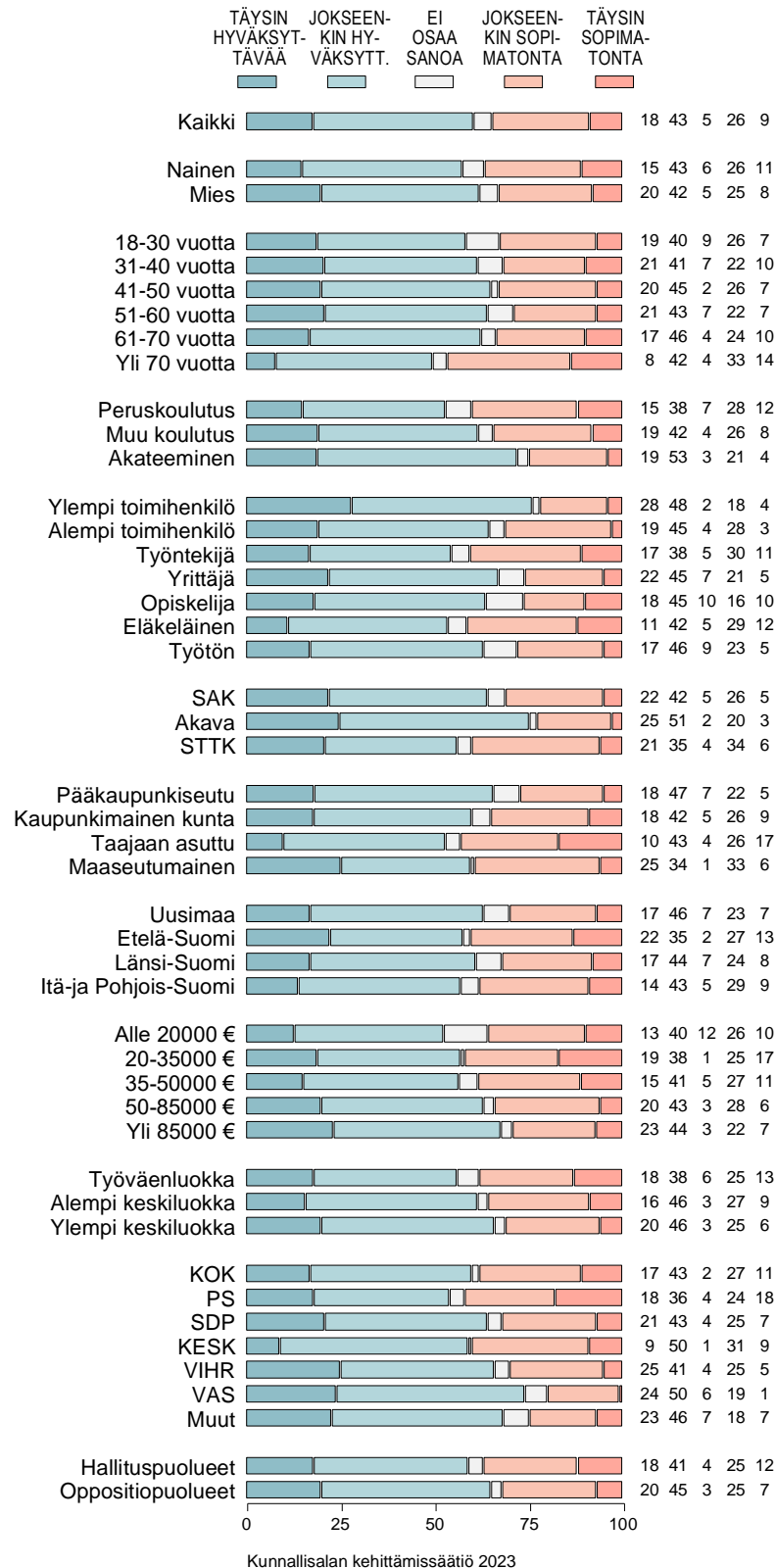
Kuvio 7-4. MITÄ POLIITTISTEN PÄÄTTÄJIEN ELÄMÄSTÄ ON SOPIVAA JULKISTAA: TEHDÄÄN JUTTUJA HÄNEN SUKULAISTENSA TAUSTOISTA (%).

Kuvio 7-5. MITÄ POLIITTISTEN PÄÄTTÄJIEN ELÄMÄSTÄ ON SOPIVAA JULKISTAA: TEHDÄÄN JUTTUJA HÄNEN LAPSISTAAN JA HEIDÄN TEKEMISISTÄÄN (%).

Kuvio 7-6. MITÄ POLIITTISTEN PÄÄTTÄJIEN ELÄMÄSTÄ ON SOPIVAA JULKISTAA: TEHDÄÄN JUTTUJA HÄNEN NUORUUDESSAAN TA-PAHTUNEESTA PIDÄTYKSESTÄ TAI RIKOSTUOMIOISTA (%).

Kuvio 7-7. MITÄ POLIITTISTEN PÄÄTTÄJIEN ELÄMÄSTÄ ON SOPIVAA JULKISTAA: TEHDÄÄN JUTTUJA MUIDEN IHMISTEN KERTOMUKSISTA HÄNEN HAIRAHDUKSISTAAN NUORUUDESSA (%).

